

Andrej Ivanuša

RAZPOKA

Zadihan se je zaustavil pred steno.

»Presneti cucek! Kam si pobegnil?« je jezno sikal. Poklical ga je: »Leks! Sem! K nogi! Leks!« Nato, znova bolj tiho zase: »Pizda! Le kam si zginil!«

»Leks!«

Oziral se je naokrog in se oddihoval. Zdaj mu je bilo žal, da sta šla pod Vražjo pečino.

»Brez veze!« je rekel na glas.

Sedel je na posušeno deblo podrtega drevesa. Ozrl se je naokrog. Tukaj nihče ni sekal in trebil gozda. Kraj ni bil preveč na dobrem glasu. Že ime je izdajalo, da so se pečine pod hribom že od nekdaj vsi izogibali, ker 'ima vrag menda mlade tukaj'.

Nezavedno si je masiral koleno, ki ga je zbadalo. Postajalo mu je hladno. Sonce je zahajalo za Gorco.

»Leks!« je znova poklical. Napel je ušesa, da bi slišal zvok, ki bi psa izdal. Kaj takega mu še ni nikoli naredil.

»Le počakaj!« je grozil. »Ti bom že pokazal. Porka duš, Leks!«

Nič, le veterc je šuštel visoko zgoraj v krošnjah ... Ali pač? Za seboj je Lovro zaslišal nekakšno pokljanje. Obrnil se je.

Zahajajoče sonce je skozi krošnje metalo svetlobo na Vražjo pečino. Skalovje se je očitno grelo, se širilo in pokljalo. Ali kaj? Za takšen pojav še ni slišal. Napeto je pregledoval steno in zazdelo se mu je, da se nekaj vijoličnega svetlika v gostem prepletu bršljana, ki je v kotu stene plezal navzgor. Sledil mu je s pogledom navzgor do konca pečine visoko nad njim. Bila je visoka za pet njegovih višin.

Očitno je pokljanje prihajalo iz tistega kota. Sonce se je dotaknilo obzorja in v ozki dolinici se je pričel mrak gostiti.

»Res je! Nekaj se vijolično sveti!« je zamrmral. Vstal je in boleče koleno, ga je skoraj izdalo. Klecnil je, se opotekel in nato stopil bliže.

Pokljanje je bilo glasnejše. Spremenilo se je v prasketanje. Odmaknil je bršljan.

Kakor opečen je odskočil.

»Kaj, za vraga ...« je zaklical. Umolknil je. »Vrag ima res mlade tukaj. Bolje, da ga ne kličem na glas!« je pomislil. Prhnil je skozi nos. Saj ni bil vraževeren.

Sonce je bilo že napol za Gorco. Mrak je bil gost in tisto vijolično žarenje je bilo vse močnejše. Znova je odgrnil bršljan.

Z odprtimi usti je strmel v razpoko v steni. Njen rob je drhtel v vijolični svetlobi, ki so jo tu in tam prekinjale drobne, bleščeče bele iskrice. Brnenje je prihajalo prav s tega roba.

Potem je v mehki zemlji opazil odtise pasjih tac. Vodile so v razpoko. Hitro je ocenil, da bi se vanjo lahko tudi sam zrinil.

»Le kaj je to? Bedasti cucek je moral vtakniti svoj smrček prav tja notri!« Okleval je.

Stopil je korak bližje in se sklonil. Začutil je, da so se mu dvignile dlačice na obrazu in tudi lasje so silili narazen.

»Leks!« je zaklical proti temni razpoki. Nič ni razbral, ker ga je motila tako svetloba zahajajočega sonca kot vijolična svetloba roba razpoke. Zvok se je zdel popolnoma votel in nestvaren.

Odstopil je korak. Drhtel je. Nekaj zaradi vznemirjenja, nekaj zaradi hladu večera. Sonce se je končno poslovilo in zašlo za Gorco.

»Kaj naj zdaj?« se je vprašal. Psa ni hotel pustiti tukaj. Čeprav bi verjetno sam našel pot nazaj. Saj je pes. Hudiča, ti znajo zvohati prdec na kilometer stran. Seveda se tudi izgubijo in jih potem lastniki iščejo z oglasi po radiju.

Še v tretje je odgrnil bršljan in počasi stegnil roko proti robu. Dlake na hrbtu dlani so se mu postavile pokonci.

»Nekakšna statična elektrika!« je pomislil. Jasno, zato temu kraju tukaj pravijo Vražja pečina. »Hm, čudno, da tega še ni raziskal noben znanstvenik!« Vsaj Lovro se ni spomnil, da bi kjerkoli prebral kaj o tem nenavadnem elektrostatičnem pojavu pod pečino.

Znova se je sklonil k razpoki. Priprl je veke, da bi pogled zaščitil pred vijolično svetlobo in le morda kaj videl v notranjosti. Nenadoma se mu je zazdelo, da sredi vidi svetlo piko. Pomežiknil je in je izginila.

Podgrnil si je oči.

»Bedak!« si je rekel. Spomnil se je, da ima v žepu obesek za ključke z led diodo.

Z malo svetilko je posvetil v razpoko. Na široko je razprl oči. Svetlobni krogec se je risal na razpoki kakor, da je prekrita s črno tkanino. Notranjosti nekako sploh ni bilo.

»Kako je to mogoče? Saj je Leks šel tja notri!« je pomislil in majal z glavo. Iz desne roke je v levo prestavil svetilko. Svetil je vedno bližje in počasi primikal prste desne roke k sredini razpoke. Dotaknil se je črnine in prsti so vzvalovali črno površino. Čutil jo je kot kakšno gosto olje.

»Zanimivo!« je pomislil in počasi tiščal roko vedno globlje. Prsti so izginili v temo. Tiščal je roko do zapestja v temno tekočino ali kar je to že bilo. Ko jo je skušal potegniti ven, je ...

– FLOP! –

Izginil je. Obesek za ključke je padel na tla. Led svetilka je metala šibko svetlobo naokrog in se nato umirila. Brnenje se je ojačalo in še nekaj kovinskega je padlo iz razpoke. Nato je prasketanje prenehalo in vijolična svetloba je ugasnila.

Ko se je ovedel, je ležal na tleh. Na trebuhu je čutil pekočo bolečino. Ko se je kobacal na noge, je spoznal, da se je zvrnil, ker se je zapletel v hlače. Prijel je za rob hlač in jih potegnil navzgor. Nejeverno je strmel v pas na hlačah. Smodil se je in nikjer ni bilo kovinske zaponke za pas. Na srajci je bila vžgana štirikotna luknja. Tudi koža na trebuhu je bila rahlo opečena.

Pekli so ga tudi prsti na levi roki. Ključev in led svetilke ni bilo nikjer. Mrak je bil že precej gost. Pečina za njim ga je še bolj gostila. Držal je hlače z eno roko, z drugo se je dotaknil toplega kamna. Razpoke ni bilo nikjer. Stena je bila takšna kot so vse običajne kamnite pečine na Zemlji.

»Prekleti, butasti pes!« je na glas zaklel. »Ne samo, da si vtaknil svoj pasji smrček v smrdljivo luknjo, tudi mene si potisnil v sranje!«

Zdaj si je samo želel, da čim prej pride domov. Pes bo že sam našel pot nazaj.

Opotekal se je po poti nazaj proti mestu. Nad Gorco se je svetlikala le rdečkasta svetloba, zadnji žarki sonca, ki so se odbijali od vodne pare visoko v ozračju. Zdaj bi nujno potreboval led svetilko na obesku.

Spomnil se je na psa. Bilo mu je žal, da ga ni nikjer.

»Ubogi, Leks! Le kam si se izgubil? Morda pa si že doma!«

Zastal je. Počasi je stresal z glavo. Nekaj ni bilo v redu. Pes bi moral iti mimo njega. Njegove sledi so vodile v razpoko. Te pa zdaj ni več!

»Dal sem roko v tisto čudno poč!« je razglabljal. Razmišljal je, kaj se je zgodilo potem.

»Ključke sem izgubil! Nekaj je zasmodilo moj pas in me opeklo ... Čakaj! Po ključke moram.« Obrnil se je.

Visoko zgoraj nad njim je grozljivo zakričala neka žival. Pogledal je navzgor. V mraku je na nebu zagledal stvor, ki je bil videti kakor ... velikanski netopir z dolgim kačastim vratom, majhno glavo in s tankim repom s srčasto oblikovano konico. Ne, čakaj! Z dvema kačastima vratovoma in z dvema glavama. Sesedel se je.

»Meša se mi!« je zamrmral. Še enkrat je pogledal. Tista reč je še vedno letela proti Gorci na zahodu. Plahutala je in opletala z repom. Njeni glavi sta migali v ritmu zamahovanja kril. Znova je zakričala s tistim visokim vriskom, ki je ledenil kri v žilah.

Strmel je za njo. Počasi si je šel z roko skozi lase. Misel se mu je vrtela v možganih in na koncu prišla na plan:

»Zmaj! To je, pizda mu, dvoglavi zmaj!« Začel se je krohotati. »Kaj sem, jebemti, pristal v kakšnem filmu o Hariju Lončarju?« Uščipnil se je v lice.

»Au! Ne sanjam!« je ugotovil. Z vso močjo je usekal z roko po tleh. Zbolelo ge je. »Hudiča! Res ne sanjam!« Pihal in pestoval je razbolelo roko.

Sedel je nekaj časa tako, ko je opazil, da spodaj po cesti vozijo avtomobili. Videl je njihove luči, ki so se občasno zasvetile med drevesi in podrastjem.

Skobacal se je na noge. Popravil si je hlače, jih držal z eno roko in zavil s poti. Nameraval je priti čim prej na cesto in potem štopati do doma. To je bilo v tej temi še najbolje. Spotikal se je čez korenine in veje so ga šibale po licu. Ni se menil zanje in za praske, ki so mu jih povzročale.

»Samo, da pridem do ceste!« si je ves čas ponavljal in njegova podzavest je ves čas vrtala s vprašanji o zmaju.

Nenadoma je bilo gozda konec. Pobočje se je spuščalo proti cesti. Posejano je bilo z redkim grmovjem. Na desni strani je tekel potok in cesta je bila speljana čez mostiček. Na začetku mostička je bila tabla z imenom potoka. Ko je zastal na robu, je spodaj pripeljal avtomobil in njegov žaromet je osvetlil tablo.

»Potok Topla!« je nezavedno prebral. Vse mu je bilo znano, a vseeno nekako drugače. Pogledal je po cesti v obe smeri, če pride še kakšen avtomobil. V daljavi so se približevali novi žarometi.

»Super!« je pomislil. »Upam, da bo ustavil!« Opotekajoče je stekel do ceste in dvignil palec. Avto se je približeval. Lovro je dvignil palec in se nagnil nad cesto, da bi ga voznik bolje videl. Ko je zaslišal hrum motorja, je iztegnil roko in še višje dvignil palec.

»Ustavi, prosim, ustavi!« je mrmral. Pogled mu je zdrsnil čez cesto na drugo stran, ko mu je zaledenela kri v žilah. Roka mu je omahnila in strmel je tja čez, ko je avto odpeljal mimo. Vse se je potopilo v temo.

A Lovro je pošast še vedno videl, kakor jo je osvetlil avtomobilski žaromet. Na oni strani ceste je bil - zmaj. Njegove oči so se v temi svetile kakor mačje in gledal je proti njemu.

»Mogoče je res samo mačka!« si je dopovedoval. »Le meni se meša zaradi tiste elektrostatike tam pod Vražjo pečino.«

A zmajske zelene oči so za trenutek izginile in se znova pojavile. Tudi njegova silhueta se je videla. Pripeljal je naslednji avtomobil.

Rdeče zmajeve luske so se rubinasto zasvetile. Lovro je videl, kako počasi zamahuje z repom kakor mačka. Avtomobil je odpeljal naprej.

»Res je mačka!« je veselo pomislil Lovro. »Če bi bil tam zmaj, bi šofer zagotovo vstavil. Mogoče bi od strahu celo zapeljal s ceste! Mora biti mačka!«

Znova je dvignil palec in srepel čez cesto. Zmaj je bil še vedno tam.

Nato se je premaknil. Počasi je pričel hoditi proti Lovru in ga ves čas opazoval. Stopil je na cesto in bi bil v dveh ali treh korakih pri njem. Zastal je. Pripeljal je še en avtomobil.

Lovro je že zamižal, ker je pričakoval, da bo šofer ostro zavrl. Čakal je na cviljenje zavor. A zgodilo se ni nič. Avto je celo pospešil.

Lovro je odprl oči in onemel. Avtomobil je peljal skozi stvor kakor, da je kakšna hologramska slika. To je bilo zanj preveč.

»Saj je samo mačka!« je šinilo skozi njegove možgane. Ti so ga potem izklopili. Nezavesten se je zvrnil na cesto.

Odprl je oči. Skozi okno je v prostor lila sončna svetloba. Ne da bi premaknil glavo, si je skušal ogledati prostor v katerem se je nahajal. Če nekaj trenutkov je spoznal, da leži v bolniški sobi. Ni bilo čisto prava bolniška soba. Nekaj ni bilo popolnoma v redu.

A s tem si ni belil glave. Pravzaprav je čutil olajšanje.

»Zagotovo sem bolan! Imel sem blodnje o zmajih.« Skušal se je spomniti, kdaj je zbolel. A nič takega ni bilo. Le, da je pod Vražjo pečino iskal Leksa. No, kakorkoli že, bolan je in je v bolnici. Zdravniki bodo že poskrbeli za njega. Upal je, da so njegovi domači poskrbeli za Leksa. Pes zna poskrbeti zase. Človek je bolj nebogljen od psa, ko se mu kaj zgodi.

Zaspal je brez skrbi.

Ko se je zbudil, je bilo popoldne. Vsaj tako je lahko ocenil čas glede na kot pod katerim je sončna svetloba padala v prostor skozi delno zagrnjene zavese. Lačen je bil.

Dvignil se je in se otipal. Nekdo je oskrbel njegove rane in opekline. Obsedel je na robu postelje in bingljajal z nogami. Pogledal je navzdol in spoznal, da je postelja visoka za vso človeško višino. Ozrl se je, ležišče je bilo ogromno. V njem bi lahko ležalo pet ali šest oseb.

»Smešno! Kako potratno. Le čemu služi takšna bolniška postelja? Eh, za take bedarije plačujemo visok zdravstveni prispevek!«

Potem je opazil, da je vse pohištvo predimenzionirano in, preprosto rečeno, nenavadno. V kotu je stala nekakšna futuristična naprava, ki je ni videl še v nobeni bolnici.

»Pa, kaj za vruga ... se dogaja!«

Skočil je na tla. Stekel je k oknu, ki je zapolnjevalo vso steno velikanske bolniške sobe. Odmaknil je zaveso in pritisnil čelo na toplo steklo. Bil je visoko, morda v tretjem ali četrtem nadstropju ... bolnice. Na dvorišču so stali, se pogovarjali ali sprehajali ... zmaji. Eden izmed njih je stekel dva tri korake, razprl krila in se pričel plahutaje dvigovati. Naredil je krog nad dvoriščem in poletel mimo okna, kjer je Lovro strmел za njim. Njuna pogleda sta se srečala. Zmaj je nekaj zaklical in klic je znova zaledenil kri v njegovih žilah.

Odskočil je od okna.

»Še vedno se mi meša!« je zavpil. »Povsod vidim zmaje! To niso zmaji. To so ljudje in tole je bil helikopter, ki prevaža bolnike!«

Nič se ti ne meša! je zazvenel glas v njegovi glavi. Lovro se je presenečeno zavrtel okoli svoje osi.

»Kje si? Pokaži se! Ne brij norca iz mene!« Nikjer ni bilo nikogar.

Pomiri se. Ne brijem norca iz tebe in ti tudi ničesar ne bom storil. Lovro je spet slišal glas v glavi.

»Meša se mi! Zdaj slišim glasove v glavi!« je pomislil.

Seveda jih slišiš. Saj telepatiram!

»Kaj? Telepatiraš! Pa saj to je kot v kakšnem cenenem znanstveno fantastičnem romanu! Bedarija.«

Ni bedarija! Le Ljudje ste tako nerazviti!

Lovro je bil presenečen. Ugovarjal je v mislih.

Ja! Ja! Zmaji so pravljice. Rečem ti, niso! je telepatiral neznanec.

»Kje si? Kdo si? Kaj je to? Kje sem? Zakaj?« je mislil Lovro.

Počasi! Vse ti razložim. Prej, poglej, kaj sem ti pripeljal!

Vrata v bolniško sobo so škljocnila in se samodejno odprla. Skoznje se je zrinil pes.

»Leks!« je vzkliknil Lovro.

-How!- je zalajal Leks in se pognal Lovru v naročje. Potem ga je prav po pasje presrečen polizal po obrazu.

»Potepuh ti!« je Lovro veselo grabil psa za grivo. Pričela sta se po 'pasje' prerivati. Čez nekaj trenutkov se je Lovro zavedel, da je v sobi še nekdo.

Pri vratih je stal bel, dvoglavi zmaj. Bil je visok za tri človeške višine.

»Porkaduš!« je rekel Lovro. Leks se je umiril in obsedel ob gospodarju. Lovro se je presenečeno zazrl v psa, pa v zmaja in znova v psa. Ni mu šlo v račun, da ga ne vznemirja prisotnost pravljичne pošasti.

Psi nas vedno vidijo in poznajo, je 'rekel' zmaj.

Lovro se je presenečeno ozrl k zčaju. Mislim, ga je vprašati, kdo je, ko je zmaj že umislil nazaj:

Moje ime je Qwffq;wfdye<awv<>qer. Za Ljudi je to neprevedljivo, pa reciva raje po vaše - Beliglav.

Lovro je znova zajel sapo. A ga je Beliglav prehitel:

Sem doktor tukaj na oddelku in sem specializiran za ljudi. Se opravičujem, ker tako na hitro nismo mogli organizirati človeške sobe zate.

»Ne ga srat'!« je bleknil Lovro. Zmajevi glavi sta obstali, ena je celo puhnila majhen dim. Nato je zmaj umislil:

Oh, nisi mislil dobesedno! To me pri ljudeh vedno preseneča. Niste dobesedni. Morda zato, ker ne telepatirate. Ko telepatiraš, moraš biti natančen, sicer ... No, ja! Na vašo konfuznost se je težko privaditi.

»Na tvojo pojavnost se je tudi težko privaditi!« je rekel Lovro.

Saj! A naša pojavnost je bila vedno ... Še posebej v preteklosti ... Ampak, žal so se naše poti razšle. je umislil Beliglav.

»Praviš, da smo nekoč ... Torej, da pravljice niso izmišljene. Temveč smo ljudje in zmaji nekoč, eee, nekoč živeli skupaj?«

Praktično! Ja, seveda. Pravzaprav, na nek način živimo skupaj še vedno. Ampak, le redki vidijo. Kako naj razložim! To je zaradi, hm, ... razpoke!

»Česa? Razpoke?«

Hm, ja! ... Sicer pa razberem, da si lačen.

Lovro je pokimal. Res je bil lačen, pravzaprav sestradan.

»Koliko dni ...?«

Pet! Pet dni si bil v nezavesti. Izklopil si se!

»Seveda, ti se ne bi, če bi na drugi strani ceste zagledal zmaja?«

»Niti ne! Jaz jih na drugi strani ceste vsak dan zagledam kakšnih sto in več.*

»Ha-ha-ha. Kako smešno! Za crknit'. Jaz pa jih vsak dan vidim na stotine, ali kaj!«

Oh, oprosti. Vedno pozabljam, da si človek.

»Hvala za kompliment!«

Ni za kaj! Beliglav ni razumel sarkazma. *Hrana je že na poti. Upam, da smo jo dobro pripravili. Mi namreč ne kuhamo mesa, zelenjave pa itak ne jemo.*

»Saj!« je zmignil z rameni Lovro.

»Paralelna veselja!?» je vzkliknil Lovro.

Reciva temu tako! je umislil Beliglav. Lovro je bil sit. Hrana, ki so jo zmaji pripravili je bila odlična. Leks je v kotu bolniške sobe glodal kost, ki je ostala od jedi.

Težko bom umislil določene pojme zate. Od 'razpoke' v preteklosti smo se pošteno razšli. Žal!

»Ali smo bili kdaj skupaj?« je zajedljivo vprašal Lovro.

Seveda! Ali si mislil, da so zgodbe o zmajih samo pravljice za otroke?

Lovro se je bal razmišljati o tem, da bi ne užalil gostitelja. A svojih misli, ni mogel skriti.

Saj! Zmaji smo resnični, kako kot ste Ljudje. Živimo v paralelnih vesoljih, ki se bolj ali manj stikata. Najbolj sta bili naši vesolji prepleteni v zmajski herojski dobi, kar je nekako v času človeškega zgodnjega srednjega veka.

»Prepleteni?«

Da, zamaknjeni sta za fazni zamik. Kakor radijske postaje. Vse so v etru, le vsaka na svoji valovni dolžini. Včasih pa nastopi interferenca.

»Zato je šel avtomobil skozi ... Pravzaprav, sploh ni peljal skozi zmaja na cesti. Le videl sem tako.«

Tako je, je umislil Beliglav. *Mi vas vidimo na določenih delih, večinoma sicer zelo megleno. A najbolje ste vidni v okolici Vražje pečine in vse tja do Gorce. Tam je nekakšna fizikalno-prostorska anomalija. Sam nisem najbolj izveden, ampak so zmaji, ki so to podrobno proučevali ...*

»Ha, kako bodo naši znanstveniki gledali, ko se vrnem in jim razložim ...« je začel Lovro. A ga je Beliglav prekinil z ognjenim izpuhom, da je komaj dihal. Vse naokrog je zasmrdelo po žveplu.

Žal mi je! Ne boš se vrnil ... več!

Lovro ga je strmo pogledal izpod čela in še preden je kaj rekel, je zmaj nadaljeval:

Brez ugovaranja. Res nima smisla. Vse smo že poskusili. Tu in tam se kdo iz vašega vesolja zakotali k nam – kakor si se tudi ti – vendar poti nazaj ni. Nismo je našli. Nekoč je bila, pred stoletji. Ampak zdaj sta vesolji že toliko vsak sebi, da to ni mogoče.

»Kako ni mogoče!«

Če bi bilo ... bi zdajle bilo na Zemlji kar lepo število zmajev, ki bi sodelovali z Ljudmi. Tako pa ...

»Tako pa ...«, je odsotno ponovil Lovro.

Čez nekaj časa je počasi dvignil pogled poln bridkih solz, ki so se nabirale v očesnih kotičkih. »Kaj bo z menoj?«

Oh, ne bo ti hudo! je umislil Beliglav.

V naslednjem trenutku se je ena izmed zmajskih glav bliskovito sklonila k Lovru, ga zagrabila in pogoltnila. Beliglav je na koncu zadovoljno rignil.

Res škoda, da se vesolji odmikata. Vedno manj je Ljudi na voljo. Četudi so tako okusni!

Leks je še zmeraj mirno glodal svojo kost v kotu bolniške sobe.